

NOT: Süre 35 dakikadır. Cevaplar Optik formlara işaretlenecektir. Lütfen optik formlara adınızı soyadınızı ve numaranızı yazmayı unutmayınız.

1- Aşağıdakilerden hangisi hukukun fonksiyonlarından biri değildir?

- a) Hukukun düzen sağlaması b) Hukukun güvenlik sağlaması c) Hukukun eşitlik sağlaması
d) Hukukun özgürlük sağlaması e) Hukukun toplumsal yarar sağlaması

2- Aşağıdakilerden hangisi kişi varlığı alanında yer alan haklardan biridir?

- a) Sözleşme yapma hakkı b) Vasiyetname yapma hakkı c) Sözleşmeyi iptal hakkı
d) Mülkiyet hakkı e) Yenilik doğuran haklar

3- Bir davranış biçiminin bir toplumda sayıca çokluk tarafından benimsenmiş olması, o davranışın ahlaken mutlaka iyi olduğu anlamına gelmez. Önemli olan, bu davranışın içsel olarak benimsenip benimsenmediğidir. Bireyin akıl ve vicdanından oluşan iç onamasından geçmeyen bir davranış, çoğunluk tarafından benimsense de, "iyi" demek değildir ve bireyin, bu davranışa uymama hakkı vardır.

Bu paragraftan yola çıkarak, aşağıdaki yargılardan hangisine varılabilir?

- a) Toplum ahlaklı değilse, toplumdaki değer yargıları reddedilebilir.
b) Toplumdaki yerleşik davranışlar, ahlaken iyi sayılamasa bile, sayıca çokluk tarafından benimsendiği için bu davranışlara mutlaka uyulmalıdır.
c) Ahlak kurallarının iç yasa koyucusu bireyin kendisidir, bireyin akıl ve vicdanına uygun olmayan bir davranış, toplum tarafından iyi olarak nitelendirilse bile, iyi bir davranış olmayabilir.
d) Bireyin ahlaken iyi bir birey olması, toplumda kabul görmesine bağlıdır, bu da toplum tarafından benimsenmiş davranış biçimlerine kesin olarak uymasıyla mümkün olur.
e) Bireyin ahlaki anlayışı, toplumun değer yargıları ile sınırlandırılmıştır, bu değer yargılarının dışına çıkmak zordur.

4- I. Resepsiyon, en genel anlamıyla yabancı bir hukuk normunun alınmasıdır II. Kaynak ülkenin hukuk normları, benimseyen ülke tarafından toptan veya kısmen alınabilir III. Yabancı hukuk normunun uyarlanarak veya esinlenerek alınması da, yabancılık unsuru taşıdığı müddetçe, birer resepsiyon olarak kabul edilmektedir IV. Aynı şekilde, benimseyen ülkenin iradesi olmaksızın, yabancı bir hukuk normunun ona dayatılması da bir resepsiyon örneğidir V. Resepsiyon, daima dış hukuk olanaklarından yararlanmak suretiyle yapılan bir kural koyma faaliyetidir.

Resepsiyon ile ilgili olarak, yukarıda numaralandırılmış cümlelerdeki yargılardan hangisi yanlıştır?

- a) I b) II c) III d) IV e) V

5- Avrupa Birliği Temel Haklar Şartının 25. maddesi şu şekildedir: "Birlik, yaşlıların onurlu ve bağımsız bir yaşam sürdürme ve sosyal ve kültürel yaşama katılma hakkını tanır ve bu haklara saygı gösterir" . Bu madde ağırlıklı olarak, hangi adalet türünü göz önünde bulundurarak kaleme alınmıştır?

- a) Dağıtıcı adalet b) Sosyal adalet c) Denkleştirici adalet
d) Hakkaniyet e) Hiçbiri

6- I. Yorum, bir hukuk kuralının anlamının saptanması için yapılan zihinsel faaliyettir II. Yorum, bu faaliyeti yapan organa göre, temel olarak yasama yorumu, yürütme yorumu ve yargı yorumu olarak üçe ayrılır III. Yasama yorumu yasama, yürütme ve yargı da dahil olmak üzere tüm organları ve kişileri bağlayan bir yorumdur IV. Yargı yorumu, bağımsız mahkemeler tarafından yapılır ve yalnızca o somut olay için bağlayıcıdır; genel ve soyut nitelik taşımaz V. Bilimsel yorum bağlayıcı değildir, fakat bir mahkeme kararında dikkate alındığı zaman dolaylı yoldan ve yalnızca o somut olay için bağlayıcı hale gelir.

Yukarıdaki paragrafta numaralandırılmış cümlelerden hangisi yanlıştır?

- a) I b) II c) III d) IV e) V

7- MK m. 1 f. 1'de yer alan "Kanun, sözüyle ve özüyle değindiği bütün konularda uygulanır" hükmü, bizim hukukumuzda hangi yorum türünün esas alındığını göstermektedir?

- a) Kavramcı yorum
d) Söze göre yorum
b) Serbest yorum
e) Yasama yorumu
c) Amaca göre yorum

8- - MK m. 166/1'e göre, evlilik birliği temelinden sarsılmış olursa eşlerden biri boşanma davası açabilir.
- MK M. 239/2'ye göre; edinilmiş mallara katılma rejiminde, katılma alacağının derhal ödenmesi ciddi güçlükler doğuracaksa, borçlu eş erteleme talebinde bulunabilir.
- MK m. 196/1'e göre ; hakim, eşlerden birinin talebi doğrultusunda ailenin geçimini sağlamak için, her bir eşin birlik giderlerine yapması gereken katkı oranını belirleyebilir.

- I. Her üç hüküm de aile birliğinin korunması amacını taşır.
II. Her üç hüküm de yedek hüküm niteliğindedir, taraflar aksini kararlaştırabilirler.
III. Her üç hükümde de hakim tarafından doldurulması gereken bir hüküm içi boşluk vardır.
IV. Her üç hüküm de denkleştirici adalet esasına göre kaleme alınmıştır.

Bu üç hükümle ilgili olarak, yukarıda numaralandırılmış cümlelerden hangisi veya hangileri doğrudur?

- a) III
b) I
c) IV
d) II- III
e) III- IV

9- MK m. 193 hükmü şöyledir: "Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, eşlerden her biri diğeri ve üçüncü kişilerle her türlü hukuki işlemi yapabilir".

Bu hüküm ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- a) Normatiftir
b) Yedek hükümdür
c) Tamamlayıcı hükümdür
d) Maddi bir varlığı yoktur
e) Hukuken ve fiilen etkili bir hükümdür.

10- Aşağıdakilerden hangisi, edinilmiş mallara katılma rejiminin ratio legis'i (hükümün konuluş amacı) olarak kabul edilebilir?

- a) Eşler arasında, evlilik birliği süresince var olduğu kabul edilen işbölümü ve işbirliği ilkelerinin zorunlu bir sonucu olarak, eşlerin birbirlerinin malvarlıksal değerlerine yaptıkları katkının bu birlik sona erdiğinde geri verilmesinin gerektiği düşüncesi
b) Kadın erkek arasında eşitlik sağlama düşüncesi
c) Boşandıktan sonra kadının maddeten kötü duruma düşmesini engelleme düşüncesi
d) Evlilik esnasında eşler arasındaki malvarlıksal ilişkileri belirleme düşüncesi
e) Evlilik birliğinin mümkün olduğunca devamını sağlama düşüncesi

11- Aşağıdaki hükümlerden hangisi örtülü bir boşluğa örnek olabilir?

- a) MK m. 1024/2 gereğince, taşınmazların devrinde sebebe bağlılık ilkesi kabul edildiği halde, taşınırlardaki durumdan hiç bahsedilmemesi
b) MK m. 145/2 uyarınca, evlenme sırasında sürekli ayırt etme gücünden yoksunluğun, mutlak butlan sebebi olarak düzenlenmiş olmasına karşılık, evlendikten sonra ayırt etme gücünün kaybı halinde evliliğin akıbetinin ne olacağından hiç bahsedilmemesi
c) BK m. 49 uyarınca, haksız fillerde ödenecek olan tazminat miktarının tayininin hakime bırakılmış olması
d) Şekle aykırılığın, işlemi kesin hükümsüz kıldığıın ileri sürülmesinin bazı olaylarda hakkın kötüye kullanılması teşkil etmesi
e) MK m. 507/2 uyarınca, ölenin cenaze masraflarının terekeden karşılanacağıın belirtilmesi, ancak terekenin bu masrafları karşılamaya yetmemesi halinde ne olacağıın belirtilmemiş olması

12- Aşağıdakilerden hangisi, bir görgü kuralının hukuk kuralı haline geldiğinin örneğidir?

- a) MK m. 685 uyarınca, bir maldan elde edilen verimlerin ürün olup olmadığını belirlemede yerel örf ve adetlere göre hareket edilmesi
b) Kamu görevlilerinin kılık kıyafet yönetmeliğine uygun olarak işe gelme ve çalışma zorunlulukları
c) Yaralı veya hasta olan bir kişiye yardım etmeyenlerin Türk Ceza kanunu hükümleri uyarınca cezalandırılması
d) Yardım edilmediğinde yoksulluğa düşecek olan alt soy-üst soy ve kardeşlere, MK m. 364 uyarınca ödenmesi gereken nafaka yükümlülüğü
e) Ahlaka aykırı bir sözleşmenin BK m. 27 uyarınca kesin hükümsüzlük yaptırımına tabi olması

13- Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme hakkında, aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi doğru olarak kabul edilebilir?

- a) Pozitif hukuk-ulusalüstü hukuk
- b) Pozitif hukuk-iç hukuk
- c) Yazılı hukuk-ulusal hukuk
- d) Yürürlükteki hukuk-Uluslararası hukuk
- e) İç hukuk-uluslararası hukuk

14- Aşağıdakilerden hangisi kanunların geçmişe yürütülemeyeceği ilkesinin bir istisnasını teşkil eder?

- a) Ceza kanunlarının sanığın lehine olarak geçmişe yürütülebilmesi
- b) Kazanılmış hakkın korunması ilkesi
- c) Sosyal adalet anlayışına bağlı olarak zayıfın korunması ilkesi
- d) Temel hak ve özgürlüklerin korunması ilkesi
- e) Kanun boşluklarının doldurulmasında, geçmiş kanun hükümlerinden kıyas yoluyla yararlanılması

15- Aşağıdaki objektif ahlaki değerlerin hangisinde hukuk ile ahlakın örtüştüğü söylenemez?

- a) Dürüstlük
- b) Adalet
- c) Kimseye zarar vermeme
- d) Ahde vefa
- e) Bakıma muhtaç yakınların tümüne yardım etme

16- Aşağıdakilerden hangisi kesin hükümsüzlük yaptırımının nedenlerinden biri değildir?

- a) Kanunun emredici ilkelerine aykırılık
- b) Ahlaka aykırılık
- c) İspat şekline aykırılık
- d) Kişilik haklarına aykırılık
- e) Kamu düzenine aykırılık

17- Bazı hukuki durum ya da ilişkilerde, henüz güncel bir hakkın varlığından bahsedilemeyeceği için tam bir haktan söz edilemez. Bu gibi durumlarda bir beklenen haktan söz edilebilir. Buna en iyi örnek aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Şarta bağlı borçlar
- b) Yenilik doğuran haklar
- c) Tabii (eksik) borçlar
- d) Ahlaka aykırı sözleşmelerden doğan borçlar
- e) sebepsiz zenginleşmeden doğan borçlar

18- Örtülü boşluk açık boşluk gibi değildir, zira örtülü boşlukta, somut olaya uygulanacak bir kural vardır. Bu nedenle örtülü boşluk olayı ile karşılaşan hakimin, önce görünüşte uygulanabilir durumda bulunan bu kuralı bertaraf etmesi gerekir. Bu da, söz konusu kuralın sözünün ve amacının birbiriyle çeliştiğinin ya da bu kuralın, başka bir kural ile çeliştiğinin ya da bu kuralın uygulanmasının hakkın kötüye kullanılması teşkil ettiğinin ortaya konmasını gerektirir. Bu gerekçelerden biri varsa hakim, söz konusu kuralın uygulanamayacağını söyleyerek önce örtülü boşluğu açık boşluğa dönüştürür, daha sonra da boşluğu doldurur. Hakim bu boşluğu doldururken;

Bu paragraf aşağıdaki cümlelerin hangisiyle en uygun şekilde tamamlanabilir?

- a) MK m. 1'e göre hareket etmeli, önce örf ve adete bakmalı, örf ve adet hukukunda bir hüküm yoksa, kanun koyucu gibi davranarak kendisi bir hüküm sevk etmelidir.
- b) Kanunda bir boşluk olduğunu belirterek yasama organına başvurmalıdır.
- c) Uygulanacak bir hükmün bulunmadığı gerekçesiyle somut olayı karara bağlamaktan kaçınmalıdır.
- d) MK m. 4'e göre, durumun gereklerine ve haklı sebeplere dayanarak, hukuka ve hakkaniyete göre karar vermelidir.
- e) İlk etapta, mahkeme kararlarından ve doktrinden yararlanmalıdır.

19- Aşağıdakilerden hangisi sadece idare hukuku alanına özgü bir dava türüdür?

- a) İptal davası
- b) İfa davası
- c) Tespit davası
- d) Kamu davası
- e) Tam yargı davası

20- BK m. 115/son uyarınca, uzmanlığı gerektiren bir meslek ya da sanat icra eden kişilerin hafif kusurlarından sorumlu olmayacaklarına dair önceden yapılan anlaşmaların geçersiz olduğu kabul edilmiştir. Bu durumda, ağır kusurlarından sorumlu olmayacaklarına dair anlaşmaların da geçersiz olduğu hangi yorum ilkesine dayandırılarak söylenebilir?

- a) Kıyas
- b) A fortiori (evleviyet)
- c) Düz anlam
- d) Zıt anlam (mevhum u muhalif)
- e) Kanun gereği atıf

21- Aşağıdakilerden hangisi Anglo-saxon hukuk sisteminin Kara Avrupası hukuk sistemi ile aralarındaki farklılıklardan biri olarak kabul edilemez?

- a) Kara Avrupa'sı hukuk düzeninde kamu hukuku özel hukuk ayrımı olduğu halde, Anglo Saxon hukuk sisteminde bu ayırım yoktur.
- b) Anglo Saxon hukuk sistemi kodifiye edilmemiştir (kanunlaştırılmamıştır), içtihatlar hukuku şeklinde gelişmiştir; Kara Avrupa hukuk sistemi ise yazılı hale getirilmiş hukuk kurallarına dayanır.
- c) Anglo Saxon hukuk sisteminde örf ve adet hukukundan yararlanılırken, Kara Avrupa'sı hukuk düzeninde örf ve adet hukukunun yeri yoktur.
- d) Kara Avrupa'sı hukuk düzeninde hakimin takdir yetkisi, ancak kanunda öngörülen hallerde sınırlı bir ölçüdeyken, Anglo Saxon hukuk sisteminde hakim daha serbesttir.
- e) Kara Avrupa'sı hukuk düzeninde yargı ayrılığı esastır, Anglo Saxon hukuk sisteminde ise yargı birliği esası geçerlidir.

22- Hukuk devleti ile kanun devleti birbirinden farklı kavramlardır, birbiri ile karıştırılmamalıdır. Kanun düzeyinde normları olan her devlet kanun devletidir. Fakat hukuk devleti olmak için kanunların varlığı yetmez, kanunların adil olması da gerekir. Aynı şekilde, hukuk devleti ile hukuklu devlet de birbirinden farklı kavramlardır, karıştırılmamalıdır. Bir hukuk düzenine sahip olan devlet hukuklu devlettir. Fakat hukuk devleti olmak için sadece kanunların adil olması yetmez, her durumda ve her şart altında hukuk kuralları üstün tutulmalıdır.

Bu paragrafın yazarına göre, hukuk devleti olmak için aşağıdakilerden hangisi olmazsa olmaz şart olarak kabul edilebilir?

- a) Siyasi erk de dahil olmak üzere, herkesin tüm eylem ve işlemleri, hiçbir ayırım yapılmaksızın yargı denetimine tabi olmalı, hiç kimse hukukun üstünde kabul edilmemelidir.
- b) Hukuk, görevini yapmadığında siyasi erk harekete geçip hukuka müdahale etmelidir.
- c) Hukuk normları ihlal edildiğinde, ihlal edene karşı uygulanacak yaptırımlar ağır olmalı ve süratle uygulanmalıdır.
- d) Hukuk normları yazılı olarak kaleme alınmış olmalıdır.
- e) İç ya da dış güvenlik gerekçesiyle siyasi iktidar, hukuk normlarını zaman zaman askıya alabilmelidir.

23- Aşağıdakilerden hangisi bir yaptırım türü olarak kabul edilemez?

- a) Yokluk
- b) Kesin hükümsüzlük
- c) Sözleşmeden dönme
- d) İptal
- e) Para cezası

24- MK m. 4'de hakime takdir yetkisi verilmesi ile ilgili olarak, aşağıdaki yargılardan hangisine varılamaz?

- a) Bu hüküm kanıtlamaktadır ki hakkaniyet, yasalarımızda yer verilen bir adalet türüdür.
- b) Hakimin takdir yetkisi, doğal hukukun etkisi altındaki hukuk düzenlerinde daha fazla olacaktır.
- c) Hakim, takdir yetkisini kullanarak hüküm içi boşlukları doldurur.
- d) Bizim hukukumuzda hakim, takdir yetkisini, ancak kanunun öngördüğü hallerde kullanabilir.
- e) Hakim, takdir yetkisi sayesinde, hakkında hüküm bulunmayan meselelerde kanunkoyucu gibi davranarak hukuk yaratır.

25- Büyük İskender, bir gün yakaladığı bir korsana, denizde niçin haydutluk yaptığını sormuştur. Korsanın cevabı, *"ya sen! niçin bütün dünyayı eline geçiriyorsun? Ben bu işi küçük bir gemiyle yaptığım için bana haydut deniyor, sen aynı işi büyük bir filoyla yapınca sana imparator deniyor"* olmuştur.

Korsanın Büyük İskender'e verdiği cevap, aşağıdaki yorumlardan hangisini destekler niteliktedir?

- a) Uygulanan cebrin büyüklüğü, bu cebrin meşru olduğunu göstermez; bu nedenle hukuk, adalete dayalı bir cebir uygulamadıkça meşru olamaz.
- b) Cebir büyük olduğu zaman etki alanı da genişler, bu durumda hukuk daima geniş bir alana hitap eder.
- c) Hukuk kurallarının yaptırımı daha güçlü ve etkilidir, çete (haydut) kuralları ise aynı güce ve etkiye sahip değildir.
- d) Çete kuralları kalıcı değildir, hukuk kuralları ise kalıcıdır.
- e) Çete kuralı ile hukuk kuralı arasındaki fark, cebri uygulayacak kişidedir; cebir devlet tarafından uygulanıyorsa hukuk kuralı, birey tarafından uygulanıyorsa çete kuralı olur.